

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 28 (1)

Izdan 1. Januara 1932.

PATENTNI SPIS BR. 8581

Naamlooze Vennootschap Industriele Maatschappij v/h Noury & van der Lande, Deventer, Holandija.

Postupak i naprava za pranje krzna sa vunom ili sa dlakom.

Prijava od 15 jula 1930.

Važi od 1 februara 1931.

Traženo pravo prvenstva od 16 jula 1929 (Holandija).

Pranje krzna sa vunom ili sa dlakom se ne može preduzeti sa dobrim uspehom u mašinama za pranje koje se upotrebljavaju za tekstilnu robu i to u glavnom zbog toga, jer se vuna ili dlaka za vreme pranja više ili manje uklobučini i obrazuje grudve.

Još se najbolji rezultat dobija tako, kad se pranje preduzme u ispiraonici, ipak pri tome nastaje skoro neizbežan nedostatak da naročito krzna sa dugačkom vunom ili dlakom valjci dovoljno ne zahvate pa se krzna zaustave ispred valjaka. Isto tako kad krzna idu po dva ili presavijena ne mogu valjci da proizvedu dovoljno trenje za prenos krzna kroz ispiraonicu naročito i zbog toga jer ispiraonica, koja je glatka od sa puna ili sode, nepovoljno utiče u tom pogledu. Zaostane li neko krzno dok se ono nalazi između valjaka onda se valjci okreću duže ili kraće preko vune ili dlake i baš onda se dobija isti nepovoljan rezultat, kao kad se krzne peru u mašinama za pranje tekstilne robe, jer se na mestu, gde se valjci za duže vreme okreću po vuni ili dlaci, obrazuju grudve i vuna ili dlaka se uklobučini.

Ovaj se pronalazak osniva na zamisli da doduše valjanje u nekoj ispiraonici omogućuje postizanje najboljeg rezultata u pogledu pranja vune ili dlake, ali da se dejstvo valjaka ograniči samo na istiskivanje tečnosti za pranje iz vune ili dlake, a ne za prenos krzna kroz ispiraonicu.

To se postiže prema ovom pronalasku time, što se krzna u ispruženom stanju pokreću tamo i ovamo u ispiraonici i iz iste i da se ona za vreme pokretanja tamo i ovamo podvrgavaju pritisku valjka koji je namešten iznad tečnosti za pranje, pri čemu se taj valjak pokreće istom brzinom i u istom smislu kao krzna.

Kod dosad poznatih mašina nije moguće da krzna u pljosnatom (ispruženom) stanju sprovedu kroz valjak za tiskanje, je se pri tome krzna moraju dovesti između dva valjka. Lice koje rukuje mašinom mora voditi računa o tome, da krzna ostanu ispružena među valjcima i da ih vodi svojim rukama, što nije lako moguće, jer je temperatura tečnosti za ispiranje suviše visoka i sredstva za ispiranje nagrizažu kožu. Ako krzna pri tome ne prolaze ispružena kroz valjke, onda postoji velika mogućnost, kao što je napred već pomenuto, da valjci klize po krznu, što daje povoda uklobučivanju.

Prema ovom postupku pokreću se krzna osim toga uvek izvan tečnosti za pranje, što poboljšava dobro pranje, jer se dlake, pošto prođu valjak pri kretanju uzgore, isprave i opet se međusobno razlabave, čime se pri ponovnom umakanju u tečnost za pranje vrši brže i bolje pranje.

Za izvođenje ovog postupka upotrebljava se prema ovom pronalasku naprava koja se sastoji iz daske za pranje položene u

nagnutom položaju, koja se pomoću mehanizma može kretati po šinama u ispiranici i izvan nje, pa pri tome prolazi ispod pritiskačkog valjka, koji pokretački mehanizam pokreće istom brzinom i u istom smislu kao dasku za pranje. Zato je predviđena jedna klaljiva poluga kojom se izvodi promenljivo kretanje daske za pranje. Na toj su dasci pričvršćeni odbojnici, koji na kraju svakog kretanja tamo i ovamo dođu u dodir sa polugom pa je pomeraju.

Ova naprava omogućuje da se krzna sasvim pljosnato bez previjutaka polože na dasku za pranje i da se u tom položaju održe, a time će pouzdano hemikalije za pranje ravnomerno uticati na vunu ili dlaku i da će se naknadno beljenje i ili bojadisanje izvršiti dobro i ravnomerno, što pak nije slučaj kad se krzna zbog prevoja delimično slabije isperu.

Rezultat pranja kod naprave prema ovom pronalasku je takav, da se već posle nekoliko pokreta daske za pranje vidno odvoji prljavština i mast iz vune ili dlake odlazi u ispiranicu, tako da vuna ili dlaka nije splepljena nego je labava i tršava.

Naprava prema ovom pronalasku objašnjena je detaljnije u šematskom obliku na priloženom crtežu.

Sl. 1 je delimičan uzdužni presek naprave i izgled sa strane.

Sl. 2 je delimičan izgled od pozadi naprave za preobraćanje kretanja.

Sl. 3 je delimičan izgled odozgo.

Oznaka 1 obeležava korito koje je do linije 2—2 ispunjeno tečnošću za pranje. U koritu 1 može se okretati valjak 3 koji služi za podupiranje daske 4 za pranje, koja se po tom valjku pomera u nagnutom položaju. Ta se daska 4 za pranje s jedne strane prostire do kraja korita 1 (vidi sl. 1), a s druge strane iznad okvira 5. Na dasci 4 za pranje pričvršćene su pomoću stalaka 6 i 7 dve klizne šipke 8, koje se prostiru uporedno sa daskom za pranje a u blizini stalaka 7 prolaze svaka kroz ušicu 9 (sl. 2) osovine 11 koja je smeštena u ležištima 10. Na donjoj strani onog dela daske 4 za pranje, koji se prostire izvan korita, pričvršćene su dve zarubljene šipke 12, koje zahvataju svaka u jedan zupčanik 13, koji je namešten na osovini 14, koja je položena u ležištima 15.

Lančanik 18 na osovini 14 spojen je lancem 16 sa lančanikom 17, koji je pričvršćen na osovini 19 koja se okreće u ležištima 20 i 21, pri čemu je ležište 20 postavljeno na stalku 22 koji je pričvršćen na okviru 23. Na osovini 19 (sl. 2 i 3) pričvršćena su još tri remenika 25, 26 i 27, pri čemu labavi remenik pokreće ukršteni remen, remenik 26 je učvršćen na osovini,

a labavi remenik 27 pokreće prav remen. Time što se pravi i ukršteni remen zajednički pomeraju pomoću pomerača 29 u levo ili u desno okreće se osovina 19 sa zupčanikom 17 u jednom ili drugom pravcu. Pomeranje pomerača 29 za remen vrši se automatski pomoću poluge 30, koja se klata oko oslona 31, a koja ima dva opružna odbojca 32 i 33. Ta je poluga s jedne strane vezana užetom 34 koji ide preko kolutova 35 i 36 do pomerača 29 za remene a s druge strane užetom 37 koje ide preko koluta 38 na isti način kao uže 34 do pomerača 29 za remene.

Na dasci 4 za pranje nalaze se sa strane dva odbojca 40 i 41 koji na kraju svakog hoda daske tamo i ovamo pokreću polugu 30 za preobraćanje kretanja.

Da bi se olakšalo pomeranje daske 4 za pranje po valjku 3 i pomoću šipki 8, pričvršćen je na obema uzdužnim stranama daske po jedan ispad 44 za koji je vezano uže 45 koje je sprovedeno preko kolutova 46 i 47 pa je vezano za teg 18.

Odprilike tačno nad valjkom 3 smešten je nad daskom 4 za pranje obrtljivi valjak 50 za istiskanje, čija je osovina 51 snabdevena zupčanikom 52 koji zahvata u zupčanik 53 (sl. 3). Na taj način može se valjak 50 okretati obimskom brzinom, koja odgovara brzini pomeranja daske 4 za pranje, jer se oba kretanja odvoje sa iste osovine 19.

Ova naprava radi na sledeći način:

Kad se daska 4 za pranje nalazi u izdignutom položaju, onda se na njenom donjem delu, koji se sad nalazi ispred valjka 50 polože ispružena krzna.

Pošto se mašina stavi u pokret, pokreće se daska 4 tamo i ovamo, u tečnost za pranje i iz te tečnosti u koritu 1, a istovremeno se okreće valjak 50 pri čemu je obimska brzina, valjka 50 jednaka pravolinijskoj brzini, kojim se kreće površina daske 4 za pranje.

Pošto se je daska za pranje prema vrsti krzna nekoliko puta kretala tamo i ovamo, a isto tako i valjak 50 okretao tamo i ovamo, onda se daska zaustavi u izdignutom položaju pa se skinu obrađena krzna.

Drška 60 poluge 30 može se preklopiti na niže pa se može isključiti pokretački mehanizam.

Patentni zahtevi:

1. Postupak za pranje krzna sa vunom ili sa dlakom, naznačen time, što se krzna u ispruženom stanju pokreću tamo i ovamo u ispiranici i iz ispiranice, a pri tom se kretanju podvrgavaju pritisku valjka, koji je smešten iznad tečnosti za pranje, pri

čemu valjak za istiskanje tečnosti okreće se istom brzinom i u istom smislu kako se pomeraju krzna.

2. Naprava za primenu postupka prema zahtevu 1, naznačena time, što se sastoji iz daske (4) za pranje, koja je smeštena u nagnutom stanju, a koja se pomoću mehanizma pokreće po valjcima u ispiraonici i iz ispiraonice i pri tome prolazi ispod

valjka (50) za istiskanje, koji pokretački mehanizam pokreće istom brzinom i u istom smislu kako se pokreće daska za pranje, pri čemu je predviđena klatljiva poluga (30) kojom se vrši preobraćanje kretanja daske za pranje pomoću odbojaca koji su pričvršćeni na dasci a koji na kraju svakog kretanja tamo i ovamo dođu u dodir sa tom polugom te je pomeraju.

